

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

910.2

Szerző

Hely

Cím *A ciceronék.*

Idő

"1900"

Forrás:

Esti ujság

Személy

Bp.

(Hely)

1900 11/18

(Idő)

(Köt. v.)

A ciceronék.

Budapest nagy város, világváros. Jó ideje hirdetjük ezt több okból jogos és méltó büszkeséggel. Nincs Európában város, a mely olyan rohamosan növekedett volna, kivált, ha az utolsó ötven esztendőre gondolunk. Száz esztendővel ezelőtt Buda és Pest, akkor még két külön város, együttvéve sem volt olyan lakott, mint Pozsony és Szeged, talán olyan sem, mint Debrecen. Pest akkor még a nem egészen százhatvanezer négyszögölnyiterületen fekvő belvárosból állott. A nagy külvárosok, a mai pompás körutak helyén külvárosi csárdák állottak roppant ólokkal és fészerekkel; innitt-amott egy-egy nyári-ház nagy kert ölén; aztán legelők, szántó-földek. Ugy nyolevan évvel ezelőtt a Népszínház táján egy ága folyt a Rákos patak, rajta rozoga a híd, a mitől nagyon félték a fuvarosok; mert az átkelés rajta sokszor került egy-egy jámbor ló lábába. A képviselőház helyén akkor a józsefvárosi tehénpásztor lakott; udvarán szabadon jártak a bikák s a kerítésen át hatalmasan ijesztgették az iskolás leányokat. A mai Zerge-

utca helyén akkor tó volt, környéke kecskelegelő néhány árva tölgygyel. Ezután is szinte ötven esztendőn át lassu fővárosunk fejlődése. Az utolsó harminc esztendő alatt azonban fejlődése és népésedése amerikai arányokat öltött annyira, hogy körülbelül tiz esztendő óta nem igen nagyitunk, ha Budapestet világvárosnak tituláljuk.

Mindazonáltal, noha városunk terület, lakosság s még egy s más dolgában valóban világváros, még igen sok intézménynek és dolognak vagyunk a hijával, a mi hozzá tartozik a világvárosokhoz. A nagyobb dolgokat, mint kereskedésünk, iparunk kisszerű és jobbágyi állapotát most ne fessegessük. Idegenek sem látogatják úgy Budapestet, a mint megérdemelné, holott ma az utazás hozzá tartozik a műveltséghez. Aztán, a kik ellátogatnak hozzánk, azonkívül, a mivel a természet igaz kegyelméből gazdagok vagyunk, nem sok dicsérni valót találtak nálunk. A kellőnél kevesebbet törődünk azzal, hogy a kiket, akár a szórakozás, akár az életmód közénk hozott, jól és mindjárt otthon találják magukat közöttünk. Kivált egy okból költöttek igen rossz hi-

rünket a gazdag és szegény sorsu látogatók egyaránt. Nálunk könnyen ment az idegenek kifosztása. Hogy gazembereink milyen leleményesek voltak ebben, a különben nemzetközi iparágban, azt fölösleges volna ujságot olvasó embereknek részletezni, annyi mindenféle epizódra emlékezhetnek. A hogy az idegen megérkezett, a vasuti állomástól kezdve állandó veszedelmek környékeztek. A munkásokat munkásnak látszó iparlovagok az olcsó lakás, ellátás, munkaszerzés ürügye alatt, a szórakozást keresőt vendéglőkben és kávéházakban hamisjátékosok és pénztáros Hébék rabolták meg. A hatóság, ha tudtára esett, nem tussolt el egyetlen visszaélést sem; de nem is gondoskodott preventív intézkedésekről s az igazságszolgáltatás és a megtorlás botjával többnyire csak nyomát üthette az elillant gazembernek.

Most már e nyavalya orvoslására is gondolunk. A fővárosi tanács jogügyi osztálya szabályrendeletet dolgozott ki az idegenvezetők, a ciceronék, intézményéről. A tervezet főbb vonásaiban előttünk fekszik s minden intézke-

désében helyesnek és célravezetőnek találjuk. Ez a reform, a mellett, hogy tisztos embereknek tisztos és biztos kenyeret ad, alkalmas az idegenfosztogatás megszüntetésére. Az idegennek idő és pénzkimelés lesz, megérkeztek azonnal biztos és járatos vezetőre bizhatja magát; a kontemplált tarifa pedig, a melynek tételeit egyben-másban utóbb talán csökkenteni is lehet, existenciát ad jóra való, intelligens embereknek. E kettős okból üdvözöljük a reformot és óhajtjuk életbeléptetését minél hamarabb.